

Природозащитници спасяват рядък вид птица около Балчик

Вече втора година малък екип с променлив състав отсяда периодически в хотел „Балчик“ и буди любопитство със странното си поведение. Старичкият „Ленд Ровър“ тръгва рано сутрин и се появява чак по мръкване. Неколцината му пътници носят непривични наблюдателни уреди, не изглеждат като обикновените командировани служители, нито пък като обичайните посетители и гости на хотела. Що за птици са „кацнали“ в нашия град? Оказва се, че наистина птиците „имат пръст“ в цялата работа. Само че като обект на грижа, да не кажем повече – като обект на обич и благоговение... Да, става въпрос точно за природозащитни екипи на Българското дружество за защита на птиците (БДЗП). Ако не сте чували за БДЗП, това е най-голямата и сериозна природозащитна организация в България. Първата в най-новата история на България, създадена през 1988 г. Защото съществуващите граждански организации преди Втората световна война, като например Съюзът за защита на природата, са закрити още в първите години след монополизирването на българската държава от една партия

в края на четиридесетте години на XX век. За времето след 1988 г. БДЗП се утвърди като професионално работеща организация за опазване на птиците, природата и ... хората. Но – всичко по реда си.

Възникнало като инициатива на учени и будни граждани, разтревожени за съдбата на безценното природно богатство на България, с конкретните си дейности и постижения БДЗП бързо се утвърди като успешна организация и желан партньор на държавата. Не случайно именно на БДЗП правителството възложи през 2004 г. разработването на националната екологична мрежа НАТУРА 2000 – най-съвременната форма на запазване не само на дивата природа, но и на стратегическите за обществото национални ценности, като водните ресурси, ресурсите за устойчив туризъм и селско стопанство. Като казахме „селско стопанство“ – сигурно сте чули, че неотдавна държавата разреши директните продажби на селскостопанска продукция от самите производители. С други думи – тези, които произвеждат млякото, да могат законно да го продават на клиенти, а не на прекупвачи, които – всички знаем на колко го изкупуват, на

колко го продават, и кои губим от това... Дори да сте чували обаче, че директните продажби вече са разрешени, едва ли знаете, че един от инициаторите и борци-

те това да се случи е именно БДЗП. „Нерде природозащитниците от директни продажби?!“ – ще каже всеки нормален човек. А връзка има: директни продажби – повече печалба за хората – повече добитък – по-изпасани пасища – повече лалугери – повече царски орли и ловни соколи, за които лалугерите са основна храна! Или с други думи – и хората доволни, и орлите нахранени. А и когато хората почувстват приходите от природата пряко върху джоба си, те стават най-добрите природозащитници! И най-важното – приходите не са за единични „богоизбрани“, не са за сметка на изсечени гори или съсипана от ветрогенератори и химикали земеделска земя!

Ако някогашния балчиклия, писателят Петър

Славински (между прочем, приживе – член на БДЗП!) беше между живите, сигурно щеше да вplete в чудесните си творби за Добруджа и старичкия „Ланд Ро-

вър“, и странните му пътници. Защото природозащитниците от БДЗП са около Балчик заради една от най-редките птици на Земята – ловния сокол. Птица,

включена в Червената книга на света. Някога гнездил в Батовата, по

Суша река и другите добруджански суходолия, днес никой в България не може да посочи нито едно заето гнездо никъде в страната! Уедряването на нивите, химикалите, изчезването на лалугера (заради разкото падане на броя на добитъка и обрастването на пасищата) и най-вече безпокойството от хората, проникващи и в най-затъntenите места, са довели тази птица до прага на изчезването. Природозащитниците са до Балчик, защото тук са били някогашните домове на ловния сокол. Днес те опитват с най-съвременни подходи да го върнат. Проучват как са се променили някогашните обиталища на сокола, търсят пътищата

получават същата или по-голяма печалба от земите си, но без да ползват химикали и отрови. От това и в сокола няма да се натрупват отрови, и храната на хората ще е по-добра! Орнитолозите наблюдават влиянието на ветрогенераторите върху птиците, поставят изкуствени гнездилки за ловни соколи, та ако някоя двойка по време на прелет хареса района на предците си, да има къде да остане и отгледа потомство. Това последното е толкова невероятно, че природозащитниците не смеят и да мечтаят за него. Понякога ловни соколи загиват от късо съединение, кацайки по стълбовете, особено при дъжд. Затова екипите на БДЗП издирват най-опа-

рените специални покрития и птиците да не загиват, а и токът да не прекъсва. От тази дейност ще спечелят най-много белите щъркели, защото като по-многобройни, всяка година стотици от тях стават жертва по същите места.

Естествено, като всяко значимо нещо, и природозащитата не може да става само с ентузиазъм. Затова на помощ на БДЗП в опазването на ловния сокол в Добруджа е застанала самата Европейска комисия с програмата Life+ на Европейския съюз – още един признак за високия авторитет на БДЗП. Всички дейности в района се извършват по международен българо-унгарско-румънско-словашки проект за спасяване на ловния сокол. Не само защото птиците не признават граници и Добруджа се пресича и от унгарски, и от словашки, и от украински соколи при тяхната миграция, но и защото с обединени усилия и споделен опит успехът е по-близо. За се надяваме – и за възстановяване на гнездовията на тази прекрасна птица в Добруджа!

Д-р Петър ЯНКОВ,
експерт към проект
„Опазване на ловния сокол в Североизточна България, Унгария, Румъния и Словакия“

Всяка минута в света се ражда по един наивник

Ирена Илиева

Тази изключителна мисъл на Фениъс Барнъм е точна характеристика на матрицата в която живеем. Креативни и умни хора, често измамници натрупват милиони от човешката наивност. Такива хора печелят от чудото „създадено често пъти от тях. То всъщност е една голяма илюзия, но управлява света и умело

отклонява вниманието на хората от съществени проблеми, защото ангажира човешкото любопитство. Лапнишарани е имало и ще има. В древността чудото се поддържа от жреците и шаманите. То е сила, която държи юздите на човешката общност от наивници. Някога в църковите са се показвали различни експонатни хора и животни с двете глави или крайници, жени с бради, русалки. Всичко за лапнишарани. Днес се преекспонира идеята за извънземните, за отвъдното, за българските пророци, а се съ-

здава усещане за адтук на земята. В тежки времена като днешните на мода са екстрасенси, магьосници, езотерици. Така се изпуска крана на вътрешното напрежение, а от човешката наивност се печелят луди пари. Най-лесно се спекулира с нещо, което е невидимо за очите. Може би и сред тези хора има такива с истински таланти, но повечето са мошеници. Персоналните проблеми никой не може да реши освен потърпевшият. Някой хора избират пътя на злото, който е по-

труден, но води до по-мъдряване и създава по-малко лапнишарани. В матрицата риболовците са на върха. Те хвърлят въдицата – чудеса, идеологии, наркотици, кризи, пиратство в интернет, секти, пирамиди и т.н. и чакат реакциите на лапнишараните. След това се започва. Задвижва се системата и лапнишараната скупа плаща за наивността си. Така матрицата, в която живеем се оказва капан за наивници. А манипулаторите доволно потриват ръце, но след време и те си плащат с лихвите, защото в живота има баланс.

Ирена ИЛИЕВА

В Албена откриха чешма

В Албена официално откриха чешма за обществено ползване на минерална вода.

Съоръжението е изградено в Албена в изпълнение на Решение №854 от 3 ноември 2009 г. на Министерски съвет за даване на съгласие за изменение и допълнение на концесионен договор за

добив на минерална вода – изключителна държавна собственост и допълнително споразумение №2 от 12 април 2010 г. между МОСВ и „Албена“ АД за изменение и допълнение на договора от 22 юли 1998 г. за предоставяне на концесия за минерални води от малмоваланж-

кия хоризонт на територията на курортен комплекс „Албена“.

Водосвет отслужи йеромонах Филип Кирилов, а лентата бе прерязана от кмета на Балчик Николай Ангелов и Румяна Радилова – директор на РИОСВ.

Снимка и текст:
Руслан ЙОРДАНОВ

